కథానిక

తోడుదొంగలు

శ్రీ 'అమరేంద్ర'

ఆనోటా ఆనోటా పడి తెల్లవారేసరికే ఆవార్త ఊరంతా పాకిపోయింది. "రామదాసు పోయాడుట, పాపం రామదాసు చచ్చిపోయాడుట" అనే మాటలు అన్నివైపులనుంచీ ఒక్కసారిగా వినిపించినయ్. ఎవరమటుకు వారు ఈవార్త అబద్ధమేమోనని అనుమానపడుతునే ఆపుకోలేక ఇంకోళ్లకి చెబుతున్నారు. ఈవార్త నమ్మటానికీ వీలులేకుండా వుంది. నమ్మకుండా వూరుకోటానికీ అంతకంటె వీలులేకుండా వుంది. అందరికీ ఈ వార్త అబద్ధమైతే బాగుండు ననిపిస్తోంది. కాని ఇటువంటి అబద్ధం ఎవరైనా ఎందుకు కలిపిస్తారు ? అందులో అందరికీ తలలో నాలుకగా వుండే రామదాసుమీద ఇటువంటి పాడు అబద్ధం ఎవరు కల్పిస్తారు ? చాలాసేపు తటపటాయించి సిద్ధాంతరాద్ధాంతాలు చేసి చివరికి ఎల్లాగైతేనేం అంతా రామదాసుమరణవార్తని చేదుమాత్రలాగా మింగారు. అతని కోసం అంతా రకరకాలుగా విచారపడటం సాగించారు.

మరణవార్త నిజమని నమ్మగానే అందరికీ రామదాసు ఎల్లాచచ్చిపోయాడో, ఏపరిస్థితుల్లో చచ్చిపోయాడో తెలుసుకోవాలనేకోరిక ఎక్కువైపోయింది. అప్పటికప్పుడే చాలామంది బుద్ధిమంతుల బుర్రలు చురుకుగా పనిచెయ్యటం మొదలుపెట్టినై. ఆత్మహత్య చేసుకునివుంటాడని కొందరు వూహించారు. అతను అటువంటి పిరికిపంద కాడు. ఆపని ఎప్పుడూ చెయ్యడని కొందరు ఖండించారు. ఎక్కడో ఎవరో చంపేసి వుంటారని కొందరు ఊహాగానం చేశారు. ఎక్కడైనా దొంగచాటుగా సారా దొరికితే ఇన్నాళ్ల విలువా ఒక్కనాడే చెల్లించి వూరుకుంటాడనీ, తాగుడువల్లే ప్రాణం పోయివుంటుందనీ కొందరు అన్నారు. రకరకాల ఊహాలు గాలిలో తేలిపోతున్నయ్. ఏమయితేనేం, ఎల్లా పోతేనేం, రామదాసు ఇక లేడనే నిష్ఠురసత్యం అందరి ముందూ నగ్నంగా నిలబడి అందరి కళ్లనీ తడిపి వేయసాగింది.

ఇంతలో రామదాసుఅంతరంగిక మిత్రుడు భీమారావు పొరుగూరువెళ్లి అప్పుడే ఊళ్లోకి వచ్చాడనే కబురు తెలిసి అంతా అతని దగ్గరికి పరిగెత్తి అతన్ని చుట్టుముట్టారు. నిజమేనా అని నిలవేసి అంతాగుచ్చి గుచ్చి అడిగారు. వీరిసందేహాలకి బిత్తరపోయి భీమారావు చివరికి అందరికీ విశ్వసనీయంగా వుండే ఈ విచిత్రఘటనని పూస గుచ్చినట్లు కళ్లకి కట్టేట్లు చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు. టూకీగా చెప్పాలంటే—

తానూ రామదాసూ కలిసి కృష్ణానదిలో ఉపద్రవంగా వచ్చిన వరదలని చూద్దామని వెళ్లారు. ఒడ్డున నిలబడి చూస్తుంటే వరదలోపడి ఒక గుడిసె కొట్టుకువస్తూ కనిపించింది. ఆ గుడిసె పడికొప్పుమీద ఒక అయిదేళ్ళకుర్రాడు జాలిగా ఏడుస్తూ కొట్టుకొస్తున్నాడు. చూసీ చూడగానే ముందు వెనక లాలోచించకుండా రామదాసు అమాంతంగా నదిలోకి ఒక్క దూకు దూకాడు. చూస్తూవుండగానే పరవళ్లు తొక్కుతున్న ఆప్రవాహంలో పడి కంటికి కనిపించకుండా కొట్టుకుపోయాడు. ఒడ్డునున్న జనమంతా ఈవిడ్డూరాన్ని చూడలేక గుండెలు బాదుకున్నారు. ఇదీ కథ.

వినగానే "అయ్యోపాపం! ఎల్లాంటి వాడికి ఎల్లాంటిచావు ! ఎంత మొండిసాహసం !" అని ఒక ముసలాయన కళ్లు తుడుచుకున్నాడు.

"అస లామనిషి తీరే అంత. అడ్డగోలు మనిషి. తనకి ఎంత తోస్తే అంతా ఆ నిమిషంలో చేస్తేనే కాని నిద్రపట్టదు" అని ఒక పడుచాయన వాఖ్యానం చేశాడు.

"సరేకాని ఇప్పుడు మనం ఏం చెయ్యాలి ? ఇకముందు సంగతేమిటి?" అనే ప్రశ్న బయలుదేరి అందరినీ కలవరపరుస్తోంది. తలా కరికీ తలోక ఆలోచనా తట్టుతోంది

దీనికి సమాధానంగా "చేసేదేముంది? ఏం చేసినా పోయినవాడు తిరిగిరాడు కదా ?" అని ఒక మెట్టవేదాంతి అన్నాడు.

"ఆమాత్రం మాకూ తెలుసోయ్. ఏమీ చెయ్యటం ఇష్టం లేకపోతే తమ రిక్కడినుంచి దయచెయ్యొచ్చు" అని ఒక విద్యార్థి దుడుకుగా బదులు చెప్పాడు.

ఈవార్త వినగానే అక్కడికి విద్యార్థులు గుంపులు గుంపులుగా ముసురుకున్నారు. ఆ గుంపులోంచి ఒకవిద్యార్థి "ఇక్కడే మన మొక స్మారకసభ జరిపి రామదాసుఆత్మకి శాంతి కలగాలని తీర్మానం చేద్దాం." అని ఒక విద్యార్థి సూచించగానే అంతా అంగీకరించారు.

ఇంతలో అక్కడికి గుండెలు బాదుకుంటూ కిళ్లీకొట్టుపుల్లయ్యా కిరానాకొట్టుమల్లయ్యా పరుగుపరుగున వచ్చారు "నిజమేనా బాబూ? పిడుగులాటి కబురు విన్నాం. ఇవాళ ఎవరి మొహం చూసి లేచామో ! మా రామదాసు చచ్చిపోయాడుట నిజమేనా ?" అంటూ ఎంతో ఆదుర్దాగా అడిగారు. అక్కడగుమికూడిన జనం కేసి చూసేసరికీ వారి సందేహం ఎగిరిపోయింది. కుప్పన కూలబడిపోయారు.

ఈ కబురు వినీ వినటంతోటే నేలకి కర్ర పొడుచుకుంటూ ఒక మూడుకాళ్ల ముసలమ్మ దడదడలాడుతూ వచ్చి కబురు నిజమని తెలియగానే నిలువునా నీరైపోయి చతికిలబడింది. "పండులాటివాడికి రాకపోతో నాలాటి పాపిష్ఠి ముండకు రాకూడదూ చావు? అయ్యో నాకింకెవరు ఉత్తరాలు రాసిపెడతారు. దూరదేశాల నుంచి అబ్బాయిరాసిన ఉత్తరాలు ఇంక నాకెవరు చదివి వినిపిస్తారు ?" అని ఒక్క శోకం పెట్టేసరికీ అందరి కళ్లలోనూ నీళ్లు గిర్రున తిరిగినై.

ఇందాకటినుంచీ దిగాలుపడి కూచున్న కిళ్లీకొట్టు పుల్లయ్య మూర్ఛనుంచి తేరుకున్న వాడిలాగా "అల్లాటి మనిషి మళ్ళీ కనిపిస్తాడా? స్నేహానికి ప్రాణం ఇచ్చే వాడు. కొట్టుమీద కాసేపు కూచుంటేచాలు నవ్వులతో కడుపుబ్బిపోయేది. అంత సరదా మనిషిని ఇక చూడలేం" అని నిట్టూర్పు విడిచాడు.

"అవునవును. ఈ కలిలో ఇక అల్లాటి మనిషిని చూడటం కల్ల. ఇంక నాకు బేరం ఏం సాగుతుంది? నెలాఖరు వచ్చేసరికీ లెక్కలన్నీ చూసిపెట్టేవాడు. తలలో నాలుకలాగా వుండేవాడు. ఎప్పుడూ కానీ కావాలని అడిగినపాపాన పోలేదు. ఎల్లా కాలం వెళ్లదీసేవాడో ఎవరికీ తెలిసేది కాదు. అతని ఋణం ఎల్లా తీర్చుకోగలను ?" అని కిరానాకొట్టు మల్లయ్య తన ఆక్రోశం వెళ్లబోశాడు. ఇది విని పక్కనే నిలుచున్న ఘరానా పెద్దమనిషి ఒకాయన "ఇదుగో నీ ఋణం తీర్చుకునేటందుకునే నొక ఉపాయం చెబుతున్నాను. రామదాసువిగ్రహం ఒకటి తయారుచేయించి బజార్లో అందరికీ కనిపించే చోట పెట్టించు" అన్నాడు. "ఓ దానికేం భాగ్యం ? తప్పకుండా చేస్తాను" అని మల్లయ్య అనగానే అంతా సంతోషంతో చప్పట్లు కొట్టారు.

ఇంతలో ఉద్రేకంతో ఒక విద్యార్థి లేచి నిలబడి "రామదాసు అసలు మావాడు. అతను విద్యార్థుల్లో విద్యార్థి. మాతో రాజకీయాలని గురించీ సినిమాలనిగురించీ గంటలకొద్దీ చర్చలు జరిపేవాడు. ఏవేవో కబుర్లుచెప్పి నవ్వించేవాడు. బతిమాలితే మాతోనే భోజనంచేసి మా గదుల్లోనే నిద్రపోయేవాడు. అతను మాకందరికీ ఆప్తబంధువు, ప్రాణమిత్రుడు. ఆయనమరణం మాకు తీరని నష్టం. అతను లేకపోతే మా హాస్టలుకి కళకాంతులే లేవు" అని కంపించే గొంతుకతో చిన్న ఉపన్యాసం ఇచ్చాడు.

"కాదు కాదు రామదాసు మావాడు. నిజంగా మావాడు" అని కిళ్లీకొట్టు మల్లయ్య బిగ్గరగా కేక వేశాడు.

"కాదు, కాదు, ఎవరివాడూ కాదు. రామదాసు నిజంగా మావాడు. ముమ్మాటికీ మావాడు. పార్కుదగ్గర చెట్టుకింద నిలబడి తాజావార్తలు చెబుతూ తర్జనభర్జనలు చేస్తుంటే దారిన పోయే వాళ్లంతా గుంపులు కూడేవాళ్లు. అతను లేకపోతే ఇక ఆ పార్కుముఖం ఎవరు చూస్తారు ? దాని దశ అతనితో ఆఖరు" అని ఇంకో నడికారు మనిషి నిశ్వాసం విడిచాడు.

ఇంతలో అక్కడికి "పేపర్ పేపర్ అని అరుచుకుంటూ ఒక కుర్రాడు వచ్చాడు. ఆ పేపర్లోకూడా రామదాసుమరణవార్త ప్రకటితమయింది. ఫొటోకూడా పడింది. దానికింద అతని ప్రాణస్నేహితుడు భీమారావు కన్నీటి కానుకగా సమర్పించిన పద్యంకూడా అచ్చువేశారు. శంఖున పోస్తేకాని తీర్థం కాదు. పత్రికలో పడితేకాని సత్యం కాదు. ఇక రామదాసు లేడని అంతా రూఢి చేసుకున్నారు.

ఇందాకటినుంచీ దిగాలుపడి కూచున్న భీమారావు లేచి నిలుచుని గద్గదస్వరంతో "రామదాసు మీవాడా మావాడా అని మనలో మనం వివాదపడి లాభం లేదు. అతను మనకందరికీ కావలసినవాడు" అనేసరికీ "సెబాస్ నిజం, నిజం" అని కిరానాకొట్టుమల్లయ్య మెచ్చుకున్నాడు.

ఒక విద్యార్థి లేచి "భీమారావుగారూ, మీరు మన రామదాసునిగురించి ఏమైనా మాట్లాడితే విందామని మేమంతా తహతహలాడుతున్నాం" అన్నాడు.

భీమారావు ఇల్లా అందుకున్నాడు. "రామదాసునిగురించి మీకు తెలియందేముంది ? మీలాగే అతనుకూడా చదువుకోసం మొదట ఈవూరు వచ్చాడు. చాలా తెలివైనవాడు. చాలా అందంగా వుండేవాడు. చాలా బాగా చదివేవాడు. తల్లిదండ్రులు అతనిమీద కొండంత ఆశపెట్టుకున్నారు. అప్పుడు క్లాసులో మాధురి అనే ఒక అందమైన అమ్మాయి చదువుతుండేది. ఆ అమ్మాయిని ప్రేమించి ఒకదేవతగా ఆరాధించటం, తన ప్రేమని కావ్యాలలో చిత్రించి ఆమెకి అంకితం చెయ్యటం, అందరం రామదాసుని ప్రేమదాసని ఎగతాళి చెయ్యటం జరిగింది. ఈ ప్రేమ గొడవలో చదువు సున్నా చుట్టింది. ఇంటిదగ్గిర తల్లిదండ్రుల ఆశలన్నీ కొండెక్కినయ్. ఇల్లావుండగా ఒక రోజున అకస్మాత్తుగా మాక్లాసులోనే చదువుతున్న ఇంకో ధనవంతుడికీ మాధురికీ వివాహం జరిగింది. అప్పటినించీ రామదాసు పూర్తిగా మారిపోయాడు."

"అయితే మన రామదాసు భగ్నహృదయుడన్నమాట ! కాని తన లోపలి దుఃఖాన్ని చిరునవ్వులో దాచుకునేవాడు" అని వ్యాఖ్యానించాడొక విద్యార్థి.

"అంతేకాదు రామదాసు గొప్ప ప్రేమయోగి. తన ప్రేమని ధ్వంసంచేసి తన జీవితాన్ని నాశనంచేసిన మాధురినే హృదయమందిరంలో భద్రంగా ప్రతిష్ఠించి నిత్యమూ ఆరాధించేవాడు. నిజంగా అతను ప్రేమయోగి" అని భీమారావు అనేసరికీ గుంపులో ఒక మూలనుంచి "తాగుబోతు", ఇంకోమూలనుంచి "జూదరి", మరోకమూలనుంచి "పనికిమాలినవాడు" అని గుసగుసలు వినిపించినయ్.

"అయితేనేం ? అల్లాటి మనిషి ఎక్కడ దొరుకుతాడు ? అటువంటి జాలిగుండె ఎవరికుంది ? అతను తాగుబోతు కాడు. మాధురిని పొందలేని దుఃఖాన్ని మద్యంవల్ల మరిచిపోయేవాడు" అని భీమారావు కూచున్నాడు అంతా అల్లాటి మనిషిని ఇక చూడటం కల్ల అని ఒప్పుకున్నారు.

"ఏమండోయ్ మల్లయ్య సెట్టిగారూ, తమరు ఇచ్చినమాట చెల్లించాలి. మన రామదాసు రూపం శాశ్వతంగా మన కళ్ల ఎదట వుండేట్లు విగ్రహం తయారుచేయించాలి." అని కిరానా మల్లయ్యగారిని ఘరానాపెద్దమనిషి హెచ్చరించాడు.

"తప్పక చేస్తాను. మీరు ఇన్నిసార్లు చెప్పాలా ?" అన్నాడు మల్లయ్య. మెల్లి మెల్లిగా ఒకళ్ల తరవాత ఒకళ్లు ఇళ్ళకి జారుకున్నారు.

ఆరోజురాత్రే మాధురిభర్త పేపర్లో రామదాసుమరణవార్త చదివి భార్యకి వినిపించాడు. పేపర్లో పడిన ఫొటో కేసి చూసి మాధురి "పాపం, పోయాడా !" అంది జాలిగా. "పోయాడు. పిచ్చప్రేమదాసు. వరదలో కొట్టుకుపోయాడు. పీడ విరగడయింది" అన్నాడు భర్త.

రామదాసుమరణం కలిగించిన విచారం క్రమేపీ తగ్గిపోతోంది. అతను లేకపోయినా ఆ వూరిజీవితం ఎప్పటిలాగా సాగిపోతునేవుంది. లాడ్జిలో కుర్రాళ్ల సినిమాచర్చలూ, పార్కుదగ్గర పనిలేని పెద్ద మనుషుల రాజకీయవివాదాలూ మామూలుగా జరుగుతునే వున్నయ్. పుల్లయ్యకీ మల్లయ్యకీ బేరం జోరుగా సాగుతునే వుంది. అతనికోసం ఆవూరి జీవితనాటకం స్తంభించిపోలేదు.

ఇల్లావుండగా ఒకరోజుపొద్దున రామదాసు అమాంతంగా ఎక్కణ్ణుంచో ఊడిపడి మల్లయ్య కిరానాకొట్టుముందుకి వచ్చి నిలబడ్డాడు. చూసీ చూడంగానే మల్లయ్య వొళ్లు ఝల్లుమంది. కళ్లు తిరిగిపోయినై. ఏం భయం లేదు లేవోయ్. నేను భూతాన్నికాను. మనిషినే" అంటూ బల్లమీద కూచుని రామదాసు సిగిరెట్ వెలిగించాడు. మల్లయ్య గబగబా దగ్గిరికి వచ్చి "ఓరినీ ! ఎంత పనిచేశావ్. భలేవాడివే" అంటూ రామదాసుని కౌగలించుకున్నాడు. "ఏం లేదు. విగ్రహం చేయించేఖర్చు నీకు తప్పిద్దామని మళ్లీ వచ్చానోయ్" అన్నాడు రామదాసు చిరునవ్వుతో.

అప్పటికే జనం గుంపులు కూడి రామదాసుని చూసి ఆశ్చర్యంతో స్తంభించిపోతున్నారు. ఇదిచూసిన కిళ్లీకొట్టుపుల్లయ్య సంతోషానికి పట్టపగ్గాలు లేవు. "అయితే నువ్వసలు ఎక్కడి కెళ్లావ్ ? ఈ వార్త ఎందుకు పుట్టింది ? నిజం చెప్పూ ?" అని నిగ్గదీశాడు. ఆ ప్రశ్నలన్నిటినీ తన తొణుకూ బెణుకూ లేని చిరునవ్వుతో ఎదుర్కొని "అరే బ్రదర్, ఖంగారేముందిరా? నేను నిజంగా చచ్చిపోయినప్పుడు నన్నుగురించి మీరు ఏమనుకుంటారో తెలుసుకోవాలని అబద్ధంగా చచ్చిపోయాను !" అన్నాడు.

"అయితే ఇన్నాళ్లూ ఎక్కడున్నావ్ !"

(17-వ పేజీ చూడుడు)

చిన్నకథ :

ముగ్గురు వీరులు

శ్రీ ప్రఖ్యా ఆంజనేయశాస్త్రి

పూర్వము వుజ్జయినీ అను పట్టణమును పుణ్యసేనమహారాజు ఏలుచుండెను. ఆ మహారాజుదగ్గర ప్రియ మంత్రి హరిస్వామి అను బ్రాహ్మణు డుండెను. ఆయనకు దేవస్వామి అను పుత్రుడు సోమప్రభ అను పుత్రిక కలరు. ఆ కన్య మిగుల సౌందర్యముతో తులతూగుచుండెను. ఒకనాడు ఆమె తండ్రిగారితో "నాన్నగారూ" నన్ను శూరునికిగాని, విజ్ఞానికిగాని, జ్ఞానికిగాని యివ్వవలసినదేగాని మరి అన్యులెవ్వరికి యీగూడదుసుమా! అని చెప్పెను. అది మొదలుకొని తండ్రి వరునికోసమై వెదకుచుండెను. యింతలో ఆ రాజు రాష్ట్రముపై దండెత్తివచ్చి దక్షిణదేశపు రాజు వద్దకు హరిస్వామి అను బ్రాహ్మణుని రాయభారము పంపెను. అదే సమయ మనుకొని సోమప్రభ యొక్క వివాహమునకు ప్రయత్నించగా ఒక బ్రాహ్మణకుమారుడు వచ్చి తన కిమ్మని హరిస్వామిని అడుగగా "నాకూతురు శూర, జ్ఞాని, విజ్ఞానులలో నొక్కరిని వరియించునుగాని అన్యులెవ్వరిని వివాహముచేసుకొనదు" అని చెప్పెను. అయినను నీ వెవ్వడవు అని హరిస్వామి అడుగగా నేను విజ్ఞాని ని వాడు పలికెను. అంతట హరిస్వామి అతనిని విజ్ఞానము ప్రదర్శింపు మనెను. అంతట ఆ కుమారుడు మాయచే ఒక పూలవిమానమును సృష్టించి అందులో హరిస్వామిని కూర్చొనబెట్టుకొని స్వర్గాదిలోకములు చూపించెను. అంతట మంత్రి సంతోషించి తన కుమార్తెను అతనికిచ్చిఏడవ దినమున వివాహముచేయుటకు నిశ్చయించెను. అంతట ఆవుజ్జయినీనగరములోనే యింకొక విప్రకుమారుడు వచ్చి దేవస్వామిని (అనగాహరిస్వామికుమారుడు) "నీ చెల్లెలను నా కియ్యవలసినదని అడుగగా నాచెల్లెలు పైచెప్పిన ముగ్గురిలోమాత్రమే వరించునుగాని అన్యులెవ్వరిని వరింపదు" అనెను. కాని నీ వెవ్వడవు అని దేవస్వామి అడుగగా తాను శూరుడనని చెప్పకొని తన శస్త్రాస్త్రవిద్యాప్రభావమును కనబరచెను. అంతట దేవస్వామి పెద్దల నడిగి ఏడవదినమునముహూర్తమునిశ్చయించి వివాహమునకు వాగ్దానము చేసెను. ఆ సమయమందే తల్లిని యింకొక విప్ర కుమారుడు వచ్చి కూతురును నాకియ్యవలసినదని అడుగగా ఆమె "నాకూతురుశూర, జ్ఞాని, విజ్ఞానులలోమాత్రమే వివాహమును చేసుకొనునుకాని యితరులెవ్వరిని వివాహము చేసుకొనదు. అని నీ వెవ్వడవుఅని అడగ "తాను జ్ఞాని" అని వర్తమాన భూతభవిష్యత్తులను చెప్పగా యితనికి ఏడవనాడు వివాహముచేయుటకు నిశ్చయించి వాగ్దానము ఆనాడు రావలసినదని చెప్పగా వారు వెళ్లిపోయిరి. తర్వాత హరిస్వామి తిర్గి యింటికి రాగా తక్కిన యిద్దరి సంగతులు చెప్పగా ఎట్లాయనుకొనుచుండిరి. యిట్లుండగా వివాహదినము వచ్చెను. ఆరోజు జ్ఞాని, విజ్ఞాని, శూరులు హరిస్వామియింటికి వచ్చిరి. ఆ సమయమున ఒక వింత జరిగెను. సోమప్రభ ఎటకు పోయెనో, ఏమైనదో ఎంత వెదికినను కానరాదయ్యె. అంతట హరిస్వామి దిగులొంది జ్ఞానిదగ్గరకు వచ్చి "ఓజ్ఞానీ! నాకొమరిత ఎచ్చట వున్నదో చెప్పుము" అని అడుగ "ధూమశిఖుడను రక్కసుడు కొనిపోయి వింధ్యారణ్యములో తన యింట నుంచుకొన్నాడు. అని చెప్పగా, అప్పుడు హరిస్వామి 'వివాహ మెట్లు జరుగును! అయ్యో! నా కూతురు ఎక్కడ' అని మొఱపెట్టసాగెను. అంతట విజ్ఞాని "అయ్యా! భయపడవలదు. మీకొమరిత ఎచ్చట నున్నదని జ్ఞానిపలికినాడో అచ్చటకు మిమ్మెల్లరను చేర్చెదను. అని చెప్పి ఒక రథమును నిర్మించి అందు వారినెల్ల నెక్కించుకొని వింధ్యారణ్యములో గల ధూమశిఖుని యింటి బయట నిల్పెను. వారి రాక ఎఱింగి కోపముతో బయటకు ధూమశిఖుడు రాగానే ఎల్లరు భయపడగా, మీ కేమి భయము లేదని శూరుడు వారించి అతనితో పోరారంభించి వాని తలను అర్థచంద్రబాణమున ద్రుంచెను. వెంటనే ఎల్లరు లోపల నున్న సోమప్రభను తీసుకొని హరిస్వామి యింటికి తిరిగివచ్చిరి. అందరు యింటికిరాగా అచట లగ్నవేళ కాగా జ్ఞాని, విజ్ఞాని, శూరులు మువ్వురును జగడమాడ జొచ్చిరి.

జ్ఞాని:—"నేను ఎఱుంగకుంటినా, ఎచ్చటనో దాచబడియున్నఈ కన్య మీ కెట్లు దొరుకును? కాన నీ కన్య నా కియ్యవలసినది"

విజ్ఞా:—"నేను త్వరగా వెళ్లు అరదమును చేయకున్నచో మీకు రాకపోకలలో ఎట్లు సహాయపడును? కాన నాకు యీ కన్యను యివ్వవలయును"

శూరుడు:—"నేను ఈ రాక్షసుని చంపకున్న మీరిద్దరు ఎంత ప్రయత్నించినను ఏమి ప్రయోజనము? కన్యను యిచ్చటకు ఎవడు తెచ్చును? కావున నాకు ఈ కన్యను యివ్వవలసినది"

వారు యిట్లు జగడమాడుచుండగా హరిస్వామికి యేమియు తోచక ఊరకుండెను. కావున మీరు యీ ముువ్వరిలో ఎవ్వరికి యిచ్చి వివాహము చేయవలెనో సక్రమముగా నిర్ణయింపుడు.

బాలానందం :

గౌతముడు దొంగ

శ్రీ యస్. వి. హనుమంతరావు

పూర్వ మొక రాజ్యములో ఒక దొంగ వుండేవాడు. వాడు ప్రజల యిండ్లలో చొరబడి వస్తువులను దొంగిలించుకొనిపోవుచు, తన్నడ్డగించిన వారిని చావగొట్టుచుండెను. రాజుగారు కూడ వాని నేమియు చేయజాలకుండిరి.

ఒకనాడు బుద్ధదేవుడు ఆ రాజ్యమునకు వచ్చెను. రాజు ఆయనతో— "స్వామీ! మా రాజ్యమున నొక దొంగ కలడు. వాడు చాల దుర్మార్గుడై ప్రజలను పీడించుచున్నాడు. తమరే వానిని సన్మార్గమునకు త్రిప్ప సమర్థులు" అని విన్నవించెను.

బుద్ధుడు కొంచెమునే పాలోచించి "నా శక్తికొలది నేను ప్రయత్నింతు" నని చెప్పి, దొంగను వెదుకుటకు బయలుదేరెను.

బుద్ధుడు కాలినడకనే దొంగయిల్లు చేరెను. దొంగయిల్లొక యరణ్యమున నుండెను. బుద్ధుడు దొంగను పిలువగానే అతడు వచ్చి, ఈయనను చూచి యాశ్చర్యపడెను. దొంగ బుద్ధుని ప్రశ్నించెను—"అయ్యా! నీ వెవరు? ఇచ్చటి కెందులకు వచ్చితివి? ఇచ్చటికి వచ్చుటకు గొప్ప సాహసులుకూడ వెనుదీయుదురే! అలాంటప్పుడు నీ వెందుకు వచ్చినావు? ఏమి, నీ ప్రాణములమీద నీ కాశ లేదా?"

గౌతమబుద్ధుడు ఇట్లు జవాబు చెప్పెను:—"నాయనా! భగవంతుడు నాకీ శరీరమును యితరులకు సేవచేయుటకొరకే యిచ్చియున్నాడు. కాని యితరులను హింసించుటకు గాదు. ఈ శరీరముతో నీ కేమియైన పని యున్నచో అవశ్యము తీసికో!"

గౌతముని జవాబు విని దొంగ పశ్చాత్తాపడెను. అప్పటినుండి యాతడు గౌతముని శిష్యుడాయెను.

రాజుగారీ సంగతి విని గౌతమబుద్ధుని ఆత్మశక్తిని వేనోళ్ళ కొనియాడిరి. ప్రజలు "జేజే"లు పెట్టిరి.

(హిందీనుండి అనువదింపబడ్డది)

తోడుదొంగలు

(11-వ పేజీ తరువాయి)

"అండర్ గ్రవుండ్‌లో వున్నానురా బ్రదర్

"సంతోషించాం కాని మేం ఏమ: కున్నామో నీ కిప్పుడెల్లా తెలిసింది ? ; వ్వక్కడ లేవుగా ?"

"లేకపోతేనేం ? మన భీము డున్నాడు ఇక్కడ! అన్నాడు రామదాసు.

"అయితే ఇద్దరూ కలిసి ఆడిన నాట మన్నమాట! తోడుదొంగలు ?" అన్నా పుల్లయ్య.

"అవును. నేను అసలు మొదటినుంచీ అ మనే అనుకుంటున్నాను. నే నసలు నమ్మనేలే అన్నాడు మల్లయ్య.

"అవునుపాపం. అందుకే కాబోలు, వి హం చేయిస్తానని కూడా ఒప్పుకు న్నా వ్ అంటూ రామదాసు చల్లగా లేచి కా కు(రాళ్ళ లాడ్జికి బయలుదేరాడు.

ఇంపీరియల్ కెమికల్ ఇండస్ట్రీస్‌వారు విల్టన్‌లో ఏర్పాటుచేసిన కొత్త రసాయనిక యంత్రాగారము. దీని నిర్మాణానికి 29.3 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చయింది.